

Izbowy program stażowy –
rozpoczynamy kolejną edycję

Legalizacja dokumentów –
zapraszamy do Izby

Fundusze europejskie –
skąd pozyskać środki

AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO S.A. w Zielonej Górze

oferuje

unijne pożyczki wspierające rozwój
mikro, małych i średnich przedsiębiorstw
w województwie lubuskim

POŻYCZKA INWESTYCYJNA do 2 000 000,00 zł

- > **0,5%** w skali roku dla firm mogących skorzystać z pomocy de minimis,
- > **0,2%** w skali roku w przypadku inwestycji, w wyniku których utworzone zostaną nowe miejsca pracy lub nastąpi wzrost zatrudnienia (dot. firm mogących skorzystać z pomocy de minimis),
- > Od 2,35% w przypadku, gdy przedsiębiorca nie spełnia warunków umożliwiających udzielenie pomocy de minimis,
- > Oprocentowanie stałe w całym okresie spłaty pożyczki,
- > Okres spłaty do 120 miesięcy,
- > Finansowanie do 100% wartości inwestycji,
- > Karencja w spłacie kapitału do 12 miesięcy (karencja nie wydłuża okresu spłaty pożyczki),
- > Brak opłat i prowizji za udzielenie i obsługę pożyczki.

**Gdzie uzyskać
informacje?**

> **Punkt Obsługi Klienta**
Lubuski Fundusz Pożyczkowy
ul. Chopina 14
65-001 Zielona Góra
☎ 68 329 78 27/28
✉ lfp@region.zgora.pl

> **Punkt Obsługi Klienta**
ul. Kazimierza Wielkiego 1
66-400 Gorzów Wlkp.
☎ 95 739 03 16
✉ r.szwajkowska@region.zgora.pl

> **Punkt Obsługi Klienta**
Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
ul. Sulechowska 1
65-022 Zielona Góra
☎ 68 329 78 42
✉ agencja@region.zgora.pl

Szanowni Państwo

Choć pandemia nie daje za wygraną, przedsiębiorcy oczywiście muszą robić swoje. W bieżącym numerze sporo miejsca poświęcamy więc środkom unijnym, albowiem to jedno z najważniejszych zewnętrznych źródeł finansowania, jakie możemy pozyskać w trudnych dla biznesu czasach. O tym, na co powinniśmy się przyszykować w najbliższym okresie rozmawiamy z członkiem Rady ZIPH, Aleksandrą Głazowską, która od wielu lat z sukcesami prowadzi firmę doradczą i pomaga przedsiębiorcom sięgać po środki unijne. Aby jeszcze bardziej przybliżyć Wam spektrum możliwości pozyskiwania źródeł finansowania, o szerokiej gamie wsparcia w ramach Lubuskiego Funduszu Pożyczkowego rozmawiamy z Prezes Agencji Rozwoju Regionalnego

S.A. w Zielonej Górze, Hanną Nowicką. Mamy nadzieję, że ta solidna dawka wiadomości pozwoli Wam wybrać, w razie potrzeby, optymalne rozwiązanie.

W bieżącym numerze znajdziecie również informacje o bieżących działaniach Izby. Zakończyliśmy pierwszy nabór na bony na innowacje, który cieszył się ogromnym zainteresowaniem firm. Z uwagi na wykorzystanie puli środków na ten rok, zmuszeni byliśmy również znacząco ograniczyć nabór w ramach lubuskich bonów szkoleniowych. Łada moment zakończymy podpisywanie kompletu umów związanych z lubuskimi bonami wsparcia. Wszystkie te działania, to w sumie ponad 22 miliony złotych, które poprzez Izbę trafią do lubuskich przedsiębiorców. Przed nami również letni program staży i praktyk, który może stać

się szansą zarówno dla firm, jak i nowych pracowników. Szerzej o nim piszemy w bieżącym numerze.

Zapraszam do lektury 150. numeru „Głosu Przedsiębiorcy”.

Z poważaniem
Stanisław Owczarek
Dyrektor ZIPH

spis treści

Słowo wstępne	3
Granty na innowacje	4
Praktyki studenckie	5
Izbowe studia MBA	5
Biznes pod lupą	6-7
Izbowy program stażowy	8
Legalizacja dokumentów	9
Fundusze UE – wywiad	10-11
Z wizytą u członka ZIPH	13
Oferta wsparcia ARR S.A. – wywiad	14-15
Z wizytą u członka ZIPH	17
Sytuacja gospodarcza w branżach	18

Wydawca: Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa w Gorzowie Wlkp.

Redakcja: Tomasz Molski (*redaktor naczelny*), Jarosław Libelt (*redaktor numeru*), Robert Nowicki (*skład komputerowy*).

Współpracownicy: Anna Elżanowska, Marzena Młynarczyk, Stanisław Owczarek, Kamila Szwałkowska.

Opieka wydawnicza: Wydawnictwo „In Plus” (tel. 609 22 35 79), www.wydawnictwoinplus.pl

Adres: 66-400 Gorzów Wielkopolski, ul. Kazimierza Wielkiego 1
tel. 95 739-03-12, e-mail: marketing@ziph.pl, www.ziph.pl

Partnerzy Głosu Przedsiębiorcy

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Kostrzyńsko-Słubicka
Specjalna Strefa Ekonomiczna

Agencja Rozwoju
Regionalnego S.A.
w Zielonej Górze

Webinar podatkowy

- W ostatnich dniach lutego, wspólnie z poznańskim oddziałem PwC, ZIPH bezpłatnie przeprowadziła webinarium „O podatkach praktycznie – VAT i CIT – aktualne zagadnienia”. Spotkanie miało na celu przybliżenie uczestnikom m.in. najważniejszych zmian dotyczących podatku VAT w 2021 roku, Slim VAT oraz korekt JPK_V7. Ponadto eksperci podatkowi wskazywali na co zwrócić szczególną uwagę przy przygotowywaniu kalkulacji oraz deklaracji CIT za 2020 rok. W spotkaniu on-line wzięło udział blisko 180 przedsiębiorców.

Dyżury ekspertów

- Na początku marca wspólnie z Okręgowym Inspektorem Pracy w Zielonej Górze, Izba zorganizowała dyżur telefoniczny ekspertów dla firm z naszego regionu. Zainteresowani mieli możliwość uzyskania porad z zakresu prawa pracy, w tym bezpieczeństwa pracy i legalności zatrudnienia. Inicjatywa spotkała się z dużym zainteresowaniem i pozytywnym odzewem ze strony przedsiębiorców, dlatego też planujemy kolejne tego typu spotkania.

Izbowe ubezpieczenia

- Zachęcamy do skorzystania z Izbowej oferty ubezpieczeń grupowych skierowanej do przedsiębiorców zrzeszonych w Zachodniej Izbie Przemysłowo-Handlowej. Co warto podkreślić, skorzystać z niej mogą nie tylko pracownicy firm, ale również ich małżonkowie, pełnoletnie dzieci oraz partnerzy. ZIPH ma aktualnie w ofercie dwa warianty ubezpieczenia przygotowane specjalnie dla nas przez Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Unum S.A. Izbowi specjaliści, w zależności od profilu firmy, pomogą dobrać najodpowiedniejszą opcję ubezpieczenia, wypełnić wszelkie niezbędne dokumenty oraz dopełnić wszystkich formalności. Przedsiębiorcy zainteresowani ofertą mogą kontaktować się z biurem Izby pod numerem telefonu: +48 95 739 03 11 lub drogą mailową: a.elzanowska@ziph.pl.

Granty na innowacje

12 dni. Tyle potrwał pierwszy nabór wniosków w ramach Izbowego projektu „Z bonem po innowacje 3.0!”. W ramach konkursu można było aplikować o środki na projekty badawczo-rozwojowe i specjalistyczne usługi doradcze.

BONY NA INNOWACJE 3.0

WWW.INNOWACJE.ZIPH.PL

Najaktywniejsze podczas naboru okazały się firmy z obu lubuskich stolic. W sumie wnioski do ZIPH złożyło 44 przedsiębiorców na łączną kwotę ponad 4 milionów złotych. Teraz ich oceną zajmie się powołana przez Izbę Komisja Grantowa, która oceni złożone aplikacje i wybierze te, które otrzymają dofinansowanie. - *Cieszy nas duża aktywność lubuskich firm. Choć konkurs nie jest łatwy, gdyż mówimy o grantach na badania i wdrażanie innowacji, zainteresowanie okazało się ogromne. Warto również podkreślić wysoką wartość merytoryczną złożonych wniosków, co dobrze zwiastuje dla naszej regionalnej gospodarki* – mówi Anna Wesołowska, koordynator projektu w Zachodniej Izbie Przemysłowo-Handlowej.

Celem rozpoczętego przez Izbę w lutym br. projektu jest udzielenie wsparcia finansowego w postaci bonów na innowacje lubuskim przedsiębiorstwom z sektora MŚP na przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych, wdrożeniowych i doradczych. W ramach konkursu firmy mogły aplikować o dwa rodzaje bonu, który obejmuje pokrycie do 85% wydatków kwalifikowalnych planowanego przedsięwzięcia.

Pierwszy – opiewający na kwotę do 100 tysięcy złotych - obejmuje działania takie jak: przeprowadzenie lub wdrożenie nabytych prac B+R oraz opracowanie lub wdrożenie nowego produktu, usługi bądź technologii. Drugi obejmuje procesy doradcze, takie jak: zarządzanie, optymalizacja procesów, kwestie związane z ochroną patentową, czy tworzenie strategii wejścia na rynki zagraniczne. W tym przypadku wartość bonu nie może przekroczyć 20 tysięcy złotych.

Choć pierwszy nabór został zamknięty, nie oznacza to, że projekt jest zakończony. – *Na początku przyszłego roku rozpoczniemy drugi nabór wniosków, tak, aby przedsiębiorcy, którzy nie zdążyli w pierwszym terminie mogli złożyć swoje aplikacje w kolejnym. Mimo, iż czasu jest sporo, warto się do tego rzetelnie przygotować, np. sporządzić analizę rynku czy wyszukać jednostkę naukową, której zleci się realizację prac objętych bonem* – mówi Anna Wesołowska.

Przedsiębiorców zainteresowanych projektem Izba zaprasza do kontaktu telefonicznego pod numerem: +48 576 850 300.

Tomasz Molski

Szansa dla firm

Mogłoby się wydawać, że student nie jest dla pracodawcy atrakcyjnym kandydatem do pracy. Okazuje się jednak, że może być wręcz odwrotnie, a przyczyną nie są jedynie korzyści finansowe po stronie przedsiębiorcy. Studenci to bez wątpienia jedna z nielicznych grup społecznych wyróżniająca się jednocześnie otwartością, kreatywnością i doskonałą znajomością nowych technologii.

W ostatnich kilku latach rośnie trend związany z korzystaniem z usług studentów w ramach praktyk. W naszym regionie taką możliwość daje m.in. gorzowska Akademia im. Jakuba z Paradyża. Uczelnia w ostatnim czasie podjęła decyzję o przekształceniu kierunku „zarządzanie” z profilu ogólnoakademickiego na profil praktyczny. Warto nadmienić, że studia w tej formie uczelnia prowadzi już na kierunkach „rachunkowość i finanse” oraz „logistyka”.

W związku z powyższym, uczelnia zachęca zainteresowane firmy do udziału w programie praktyk dla studentów. W przypadku studiów licencjackich jest to wymiar 12 tygodni po pierwszym i drugim roku studiów. W przypadku studiów magisterskich praktyki trwają 6 tygodni w pierwszym i drugim roku studiów. Warto nadmienić, że praktyki

dla studentów są bezpłatne.

Przedsiębiorcy zainteresowani przyjęciem studentów na praktykę mogą kontaktować się z Wydziałem Ekonomicznym Akademii im. Jakuba z Paradyża. Pytania można kierować bezpośrednio do kierunkowych koordynatorów praktyk studenckich:

- **Kierunek Finanse i rachunkowość:** dr Andrzej Kuciński – T: 691-149-441
- **Kierunek Logistyka:** dr Ewelina Gutowska – T: 535-328-800
- **Kierunek Zarządzanie:** dr Albin Skwarek – T: 790-766-778

(TM)

Izbowe studia MBA

Dobra wiadomość dla osób, które chcą podnieść swoje umiejętności menadżerskie. Izba właśnie rozpoczęła rekrutację na kolejną edycję studiów MBA. Pierwsze zajęcia zaplanowano na jesień bieżącego roku.

Ofierowany przez ZIPH program szkoleniowy to efekt współpracy z Wyższą Szkołą Bankową we Wrocławiu. Obie instytucje 4 lata temu postanowiły wyjść do przedsiębiorców w regionie z propozycją studiów. Okazała się ona potocznym strzałem w dziesiątkę. Oferta spotkała się z ogromnym zainteresowaniem ze strony biznesu. W sumie w ciągu minionych 4 lat Izba zorganizowała 14 edycji, podczas których dyplom ukończenia studiów uzyskało blisko 300 absolwentów.

Oferta nauczania dla członków Izby opiera się na klasycznym programie MBA, wzbogaconym o problematykę ważną dla polskich przedsiębiorstw. Obejmuje on swoim zakresem m.in. takie dziedziny jak: księgowość, finanse, marketing, zarządzanie przedsiębiorstwem i korzystanie z systemów informacji, prawo oraz zarządzanie zasobami ludzkimi.

IZBOWE STUDIA MBA

www.ziph.pl

- *Nasze studia, mimo trwającej pandemii, wciąż cieszą się niestabnym zainteresowaniem. Dlatego też, postanowiliśmy rozpocząć nabór kandydatów na kolejne edycje, które planowane są na jesień tego roku w Gorzowie i w Zielonej Górze. Liczba miejsc jest ograniczona, warto więc się pospieszyć*

– mówi Elżbieta Wulbach, opiekun studiów MBA w ZIPH.

Zainteresowanych udziałem w studiach MBA Izba zaprasza do kontaktu: Elżbieta Wulbach, T: 730 125 820, E: e.wulbach@ziph.pl.

(JL)

Inwestycja w Świebodzinie

Amerykański Amazon, światowy lider branży e-commerce, buduje w Lubuskim nowoczesny magazyn, w którym zatrudnienie znajdzie docelowo ponad tysiąc osób. Inwestycja koncernu powstaje w Świebodzinie. Powierzchnia powstającej hali będzie miała 193 tys. m kw. Znajdzie się w niej około 3 tysięcy robotów, które będą wspomagać ludzi w pracy. Zakończenie budowy magazynu Amazona zaplanowano na jesień br. Pierwsze paczki mają wyjechać stąd już we wrześniu. Będzie to już 10. obiekt tego koncernu w Polsce i jednocześnie największy tego typu obiekt w województwie lubuskim. Do tej pory Amazon zainwestował w Polsce ponad 4 mld zł. i zatrudnia w sumie 18 tys. stałych pracowników. W marcu br. koncern uruchomił w Polsce sklep internetowy.

Strefa inwestycji

Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna dobrze otworzyła rok. W styczniu i lutym spółka wydała łącznie 12 decyzji o wsparciu. Łączna wartość zadeklarowanych przez przedsiębiorców nakładów to 550 milionów złotych, a powierzchnia nowych inwestycji do 50 hektarów. W okresie inwestycji utrzymanych będzie 1031 miejsc pracy oraz przybędzie 90 nowych. Przypominamy, że po zmianie przepisów w 2018 roku, odkąd cała Polska jest strefą ekonomiczną, nowa inwestycja może być realizowana nawet na prywatnej działce. K-SSSE wydaje zezwolenia niezależnie od wielkości przedsiębiorstwa, dla mikro, małych, średnich i dużych firm.

Jeśli planujecie Państwo nową inwestycję- zachęcamy do kontaktu z K-S SSE.

Gotech wyremontuje MCK

Władze Gorzowa wybrały wykonawcę prac w biurowcu po tzw. „Przemysłowce” w centrum miasta. Kontrakt za ponad 23 miliony złotych zrealizuje gorzowska spółka Gotech. Powstanie tam nowa siedziba Miejskiego Centrum Kultury. Obiekt ma być gotowy do 31 października 2022 roku. Przebudowa obiektu polegać będzie na kompleksowej rewitalizacji, adaptacji i remoncie wraz z ingerencją w konstrukcję, wyburzeniem zadaszenia części niskiej, jej nadbudowę i wykonanie nowego zadaszenia oraz rozbudowę części wejściowej budynku wysokiego. Ponadto budowniczy wykonają docieplenie i elewację budynku wysokiego.

Design dla przedsiębiorców

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości rozpoczęła konkurs „Design dla przedsiębiorców. Dostępność Plus”. To program skierowany do firm z sektora MŚP, którego celem jest wsparcie na wprowadzenie na rynek nowego produktu, który zostanie przeznaczony dla osób z ograniczeniami fizycznymi lub poznawczymi. Środki można przeznaczyć np. na usługi doradcze, licencje i patenty czy zakup odpowiedniego sprzętu. Przedsiębiorcy mogą się starać o realizację projektów o maksymalnej wartości 1,5 miliona złotych, przy czym w przypadku firm z woj. Lubuskiego dofinansowanie może wynieść maksymalnie 55%. Wnioski można składać do 28 lipca 2021 roku. Szczegółowe informacje na stronie: www.parp.gov.pl

Inwestycja w Zielonej Górze

Grupa Accolade sfinansuje realizację kolejnego obiektu w parku biznesowym w Zielonej Górze. Firma to jeden z liderów inwestujących w nieruchomości przemysłowe w zachodniej Polsce. W naszym regionie obecna jest również w Gorzowie Wielkopolskim. Park w Zielonej Górze, którego docelowa powierzchnia wyniesie ponad 138 000 mkw., jest drugim co do wielkości tego typu obiektem w Polsce. Pierwsza część nowego obiektu w zielonogórskim kompleksie zostanie oddana do użytku w czerwcu br. W nowym budynku o powierzchni sięgającej 45 700 mkw. najemcą będzie m.in. firma DHL, która rozszerzy tym samym swoją działalność w parkach Accolade. Wartość inwestycji ma wynieść 31 milionów euro.

Badania na rynek

Od 13 stycznia można składać wnioski do Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w kolejnej edycji konkursu „Badania na rynek”. W puli środków przeznaczonych na dofinansowanie wdrożenia wyników prac B+R znalazło się 500 milionów złotych. Przyznane fundusze firmy mogą przeznaczyć m.in. na zakup maszyn i urządzeń niezbędnych do uruchomienia produkcji, zakup nieruchomości, roboty budowlane czy budowę nowej linii produkcyjnej oraz hal. Dofinansowanie umożliwi również pokrycie kosztów związanych z nabyciem wartości niematerialnych i prawnych. Wnioskujący mogą otrzymać do 80% wartości projektu, co oznacza, że firmy muszą zapewnić wkład własny na poziomie co najmniej 20%.

Szczegółowe informacje na stronie: www.parp.gov.pl.

Rozbudowa w Nowej Soli

LantmännenUnibake, czyli jedna z największych grup piekarniczych w Europie, rozpoczęła rozbudowę swojego zakładu w Nowej Soli. Inwestycja obejmuje instalację nowej, szybkiej linii do produkcji wysokiej jakości pieczywa do hamburgerów i hot-dogów, montaż urządzeń do pakowania pieczywa na rynek detaliczny, a także znaczącą rozbudowę piekarni i powierzchni magazynowej. Pierwsze prace ruszyły w styczniu tego roku. Rozpoczęcie produkcji pieczywa na nowej linii planowane jest na II kwartał 2022 roku. W tej chwili piekarnia w Nowej Soli zatrudnia ponad 150 pracowników, a jej rozbudowa stworzy kolejnych 30-40 miejsc pracy.

Inwestycja w Sulechowie

Na początku marca w Sulechowie rozpoczęły się prace budowlane centrum dystrybucyjnego TJX Europe. Będzie to największy tego typu obiekt tej firmy w Europie. Budynek nowego centrum dystrybucyjnego zajmie ponad 61 tysięcy metrów kwadratowych. Warto przypomnieć, że to drugie, po Wrocławiu, centrum dystrybucyjne TJX Europe w Polsce, a jednocześnie szóste w Europie. Produkty z Sulechowa będą trafiły do ponad 200 sklepów sieci TK Maxx w Polsce, Niemczech, Austrii i Holandii. Otwarcie centrum zaplanowano na jesień/zimę 2022/2023 roku. Za jego budowę odpowiada Panattoni, europejski deweloper powierzchni magazynowych. W pierwszym roku działalności, w centrum dystrybucyjnym pracę znajdzie ponad tysiąc osób.

Izbowy program stażowy

Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa rozpoczyna kolejną edycję praktyk i staży dla uczniów lubuskich szkół zawodowych w ramach systemowego projektu „Modernizacja kształcenia zawodowego w województwie lubuskim”. W sumie w tegorocznym okresie wakacyjnym w przedsiębiorstwach z naszego regionu Izba zamierza przeprowadzić ich ponad 800.

Najwięcej uczniów objętych programem jest w Zielonej Górze oraz Gorzowie Wielkopolskim i Żaganiu. Niemniej ZIPH realizuje to działanie na niemal całym terenie województwa lubuskiego w ramach 21 mniejszych projektów. Za odbycie miesięcznego stażu uczniowie otrzymują od Izby wynagrodzenie, a firmy, które zdecydują się ich przyjąć - pokrycie kosztów. W sumie w latach 2017-2020 udało się zorganizować 3812 staży i praktyk w całym regionie, z czego 754 w samym 2020 roku. – Mioniony rok był wyjątkowo trudny ze względu na obostrzenia związane z pandemią. Długo wyczekiwaliśmy na rozwój sytuacji i zniesienie części obostrzeń. Ostatecznie w ekspresowym tempie zrealizowaliśmy założony na ten rok plan. 754 uczniów w okresie od czerwca do sierpnia odbyło staż. Warto w tym miejscu podziękować lubuskim przedsiębiorcom, którzy pozytywnie odpowiedzieli na nasz apel i mimo obostrzeń zapewnili młodym ludziom warunki do zebrania pierwszych doświadczeń zawodowych. – mówi Igor Krzyżosiak, koordynator staży i praktyk

w ZIPH. Na apel Izby w ubiegłym roku odpowiedziało 331 firm.

Modernizacja kształcenia zawodowego to projekt o wartości blisko 170 milionów złotych. Cel, który przyświeca pomysłodawcom to przede wszystkim zwiększenie zdolności do zatrudnienia uczniów szkół i placówek oświatowych kształcenia zawodowego. Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa jest największym partnerem samorządu województwa we wdrażaniu tego wieloletniego programu. Wsparciem ZIPH objętych jest 11 miast i gmin, w tym obie stolice regionu: Gorzów Wielkopolski i Zielona Góra. Ponadto Izba prowadzi działania w Skwierzynie, Dobięgniewie, Sławie, Zbąszynku, Bobowicku, Kamieniu Małym, Henrykowie, Starościnie i Rogozińcu.

– Uważamy, że w systemie przygotowania zawodowego obok wysokiego poziomu kształcenia technicznego, należy zwiększyć wysiłek w zakresie kształtowania umiejętności miękkich. Tego oczekują bowiem od kandydatów pracodawcy – mówi Stanisław Owczarek, dyrektor ZIPH. Dlatego też projekt kładzie duży nacisk na praktyczną naukę zawodu. Wszystko odbywa się w trzech etapach. Na początku przeprowadzane są badania IPD. To diagnoza mająca na celu wyznaczenie indywidualnego planu działania zmierzającego do podniesienia poziomu wiedzy i kompetencji do wykonywania określonego zawodu, planowania ścieżki kariery oraz zakwalifikowania się w ramach projektu do danej formy

doskonalenia. Dlaczego tak ważne są badania? Doświadczenia krajów europejskich, które z sukcesami realizują kształcenie zawodowe pokazują, że rozpoznanie kompetencji niezbędnych do wykonywania poszczególnych zawodów wśród uczniów, w dużym stopniu przekłada się na osiągnięte przez nich rezultaty i efekty uczenia się. Następnie uczniowie mają możliwość zapisania się na różnego rodzaju kursy, szkolenia, warsztaty i zajęcia dodatkowe, których celem jest poniesienie ich wiedzy i umiejętności zawodowych. – Przez minione trzy lata przeprowadziliśmy w lubuskich szkołach ponad 8 tysięcy badań IPD oraz zrealizowaliśmy blisko 2 tysiące różnego rodzaju kursów dokształcających. Mimo, iż są to zajęcia ponadprogramowe zainteresowanie jest ogromne. Cieszy nas niezmiernie taka postawa młodych ludzi, którzy chcą doskonalić swoje umiejętności. – podkreśla dyrektor Owczarek.

Ważnym aspektem realizowanego projektu jest również kwestia doskonalenia umiejętności i kompetencji nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu. Zadania te są realizowane poprzez m.in. studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne, a także szkolenia. Warto podkreślić, że nauczyciele odbywają również praktyki i staże w lubuskich firmach.

Firmy zainteresowane przyjęciem uczniów na praktykę lub staż zachęcamy do kontaktu z koordynatorem: Igor Krzyżosiak, telefon: +48 509 815 993, e-mail: igor@ziph.pl.

Oliwia Olszak

Blisko 2,3 mln zł dla lubuskich przedsiębiorców

Polski Bon Turystyczny funkcjonuje od połowy sierpnia ubiegłego roku. W naszym województwie można go wykorzystać w blisko 200 podmiotach turystycznych. Do tej pory przyjęli oni w ten sposób ponad 3,3 tys. płatności. Dzięki temu, łącznie do ich kasy wpłynęło blisko 2,3 mln zł.

Polski Bon Turystyczny funkcjonuje od połowy sierpnia 2020 r. i cieszy się olbrzymim zainteresowaniem Lubuszan. Jego założeniem było wsparcie polskich rodzin oraz dotkniętej przez

COVID-19 krajowej branży turystycznej. W naszym regionie do tej pory z bonu skorzystało ponad 33 tysiące z niemal 108 tys. uprawnionych rodzin. Łączna kwota, jaką w ramach bonu wydali na wypoczynek Lubuszanie to ponad 7 mln zł. Pozostałe 2/3 osób, które jeszcze nie wykorzystały bonu, mogą go aktywować do końca marca 2022 r. Do tego czasu, powinni opłacić nim wypoczynek bądź wybrane atrakcje turystyczne, jednak skorzystać z nich mogą później.

W Lubuskiem można zapłacić bonem w blisko 200 podmiotach turystycznych. Cały czas jed-

nak baza firm akceptujących ten środek płatniczy poszerza się. Listę firm, które realizują płatności bonem turystycznym znajdziemy na stronach bonturystyczny.gov.pl, pot.gov.pl lub polska.travel.pl. Lubuscy przedsiębiorcy zrealizowali przeszło 3,3 tys. płatności bonem turystycznym na łączną kwotę niemal 2,3 mln zł.

Najwięcej na bonie turystycznym zyskały firmy z Pomorza, do których trafiło łącznie przeszło 51 mln zł oraz z Małopolski, gdzie trafiło blisko 50 mln zł.

(MM)

Jak uwiarygodnić dokumenty

Wywiad z Marzeną Młynarczyk, specjalistką działu legalizacji dokumentów handlowych w ZIPH.

- Dlaczego powstał w Zachodniej Izbie Przemysłowo-Handlowej „Dział legalizacji dokumentów handlowych”?

- Z życiowej potrzeby. W całym rejonie północno-zachodniej Polski nie było do tej pory takiego punktu. Przedsiębiorcy zrzeszeni w Izbie i nie tylko, wielokrotnie zwracali się do nas z zapytaniami o pomoc w urzędowym stwierdzeniu wiarygodności dokumentów, czyli uwiarytelnieniu. Na mocy umowy z Krajową Izbą Gospodarczą zostaliśmy upoważnieni do czynności legalizacyjnych w imieniu KIG.

- Co to oznacza w praktyce?

- Każdy przedsiębiorca mający potrzebę zalegalizowania dokumentów handlowych, czyli m.in. faktur, świadectw wydawanych przez urzędy weterynaryjne i sanitarne, świadectw pochodzenia wystawionych przez urząd celno-skarbowy czy różnych deklaracji nie musi obecnie jechać wiele kilometrów, ale w Gorzowie dopełnić wszelkich formalności. Oczywiście chodzi tu o dokumenty stosowane w handlu międzynarodowym, włącznie z dokumentami autorstwa wnioskodawcy.

- W jaki sposób przebiega procedura legalizacji?

- W pierwszym kroku wnioskodawca musi dokonać swojego uwiarytelnienia. Należy więc przygotować aktualne dokumenty rejestrowe (zazwyczaj wydruk KRS lub wydruk CEIDG), aktualne zaświadczenie o nadaniu numeru REGON i potwierdzenie nadania NIP. Kolejną niezbędną rzeczą jest

przedstawienie uwiarytelnionych wzorów podpisów reprezentacji wnioskodawcy. Z takim zestawem zaświadczeń można już złożyć wniosek wraz z dokumentami do legalizacji. Po stwierdzeniu kompletności i poprawności złożonej dokumentacji i wniesieniu opłat upoważniony pracownik dokonuje legalizacji poprzez naniesienie pieczęci urzędowych i podpisów na dokumentach handlowych lub formularzach świadectwa.

- Z Pani praktyki wynika, że szczególną uwagę należy zwrócić na...

- Trzeba pamiętać, że zarówno wniosek, jak i przedkładane do legalizacji dokumenty, muszą być podpisane przez osoby reprezentujące wnioskodawcę zgodnie z przedstawionym wzorem podpisu. Warto jeszcze – przed złożeniem wniosku – przestać go do nas w celu weryfikacji poprawności. Unika się w ten sposób problemów proceduralnych i oczywiście oszczędza się czas.

- O co jeszcze pytają zainteresowani?

- O pieczętki. Pragnę podkreślić, że dokumenty są legalizowane odpowiednimi pieczęciami Krajowej Izby Gospodarczej. Warto także zaznaczyć, że wnioskodawca poza dokumentem, który pragnie zalegalizować, musi dostarczyć dodatkowy egzemplarz, który zostaje w naszym archiwum. Zdarzyło się również, że przedsiębiorca przedstawiał dokumenty nieoryginalne, ale zeskanowane. Niestety, uwiarytelniane są jedynie oryginalnie podpisane egzemplarze. Ale o tym większość zainteresowanych z pewnością wie.

- W jaki sposób można skontaktować się z działem legalizacji dokumentów handlowych przy ZIPH?

- Zapraszam do bezpośredniego kontaktu pod numerem telefonu + 48 576 550 350, najlepiej w godzinach od 9:00 do 14:00. Wszystkich preferujących drogę elektroniczną zachęcam do napisania na adres: m.mlynarczyk@ziph.pl.

Rozmawiał Jarosław Libelt

BIURO LEGALIZACJI DOKUMENTÓW

T: +48 576 550 350 E: m.mlynarczyk@ziph.pl

Innowacyjność i współpraca

Wywiad z Aleksandrą Głazowską, właścicielką Centrum Badań Analiz i Projektów Europejskich oraz członkiem Rady ZIPH.

- Choć powoli zbliżamy się do nowej perspektywy unijnej to wciąż dostępne są środki z tej obecnej. W jakich obszarach przedsiębiorcy mogą aplikować o środki jeszcze w tym roku i gdzie ich szukać?

- Nowa perspektywa to okres 2021-2027 i praktycznie już w niej jesteśmy, jednak jak to zazwyczaj bywa, dostępność środków odbywa się z mniejszym bądź większym opóźnieniem. Z informacji jakie są przekazywane, nowe konkursy pojawią się z końcem obecnego lub początkiem przyszłego roku. Przedsiębiorcy, którzy planują ubiegać się o unijne wsparcie już teraz powinni przygotowywać się na kolejną „siedmiolatkę”. Powróćmy więc do pytania, co jest dostępne z aktualnie kończących się Programów Operacyjnych na poziomie regionalnym oraz krajowym. Ogłoszone są konkursy zarówno na inwestycje, jak i na prowadzenie prac badawczych oraz rozwojowych. Od 22 marca do 4 maja Narodowe Centrum Badań i Rozwoju czeka na przesyłanie wniosków na prowadzenie badań i prac rozwojowych z dodatkową możliwością finansowania prac przedwdrożeniowych. Dostępność jest dla wszystkich, czyli dla MŚP, jak również dla dużych firm. Mogą to być projekty w oparciu o konsorcjum firm bądź konsorcjum z jednostką naukową.

- O jakim poziomie wsparcia mówimy?

- Dofinansowania są bardzo atrakcyjne, maksymalnie do 80% na badania oraz do 60% na prace rozwojowe (budowanie prototypów/demonstratorów) oraz 90% na prace przedwdrożeniowe. To już ostatni konkurs, więc tym bardziej zachęcam do udziału. Możemy finansować bardzo szeroki wachlarz kosztów, począwszy od wynagrodzeń osób biorących udział w projekcie a skończywszy na materiałach, surowcach, półproduktach, elementach służących do budowy prototypu i na stałe zainstalowanych w prototypie, instalacji pilotażowej lub demonstracyjnej.

Być może na pierwszy rzut oka temat nie jest zrozumiały i nie bardzo wiemy, jak go ugryźć, ale przy bliższym wyjaśnieniu

stosowanej w konkursach nomenklatury i zasad, szybko odnajdziemy możliwości finansowania naszych pomysłów. Celem projektów musi być opracowanie innowacyjnego rozwiązania możliwego do wdrożenia w działalności gospodarczej.

- To pierwsza, ale nie jedyna forma pomocy finansowej.

- Zgadza się. Kolejnym ciekawym konkursem dla MŚP jest: „Design dla przedsiębiorców – dostępność plus”, gdzie można otrzymać 85% dofinansowania na usługi w zakresie profesjonalnego procesu wzorniczego, w tym na prototypowanie i testowanie nowych produktów, usługi doradcze w zakresie wdrożenia nowego produktu i przygotowanie strategii wzorniczej. Drugim elementem jest możliwość otrzymania dofinansowania - max 55% - do zakupu środków trwałych, służących wdrożeniu nowego produktu w celu wprowadzenia go na rynek. Ważne, aby nowy produkt był skierowany dla osób z ograniczeniami funkcjonalnymi, odpowiadał potrzebom osób ze szczególnymi potrzebami. Konkurs prowadzony jest przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczość, wnioski można składać do 28 lipca 2021 r.

- Pomówmy teraz o programach regionalnych...

- Na poziomie regionalnym odbędzie się konkurs dla przedsiębiorców w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego - Lubuskie 2020. Fundusze zaplanowano na inwestycje dla MŚP, które potrzebują wsparcia w celu wdrożenia wyników własnych lub nabytych prac badawczo-rozwojowych, posiadanych praw własności intelektualnej, know-how, krótko mówiąc dla firm, posiadających innowacyjne produkty/ procesy, które chcą wprowadzić do działalności gospodarczej. Mają możliwość otrzymania dofinansowania - max do 55% kosztów kwalifikowanych - na wydatki związane z zakupem środków trwałych (np. maszyn, urządzeń, linii technologicznych) oraz na roboty i materiały budowlane związane z inwestycją bu-

dowlaną niezbędną w celu wprowadzenia nowości produktowych/procesowych na rynek. Każdy projekt musi dotyczyć wdrożenia innowacji minimum na poziomie województwa lubuskiego.

- W jaki sposób najlepiej przygotować się do ubiegania się o środki unijne?

- W unijnej perspektywie na lata 2021-2027 znów główny nacisk położony zostanie na innowacyjność i współpracę biznesu z jednostkami naukowo-badawczymi. Zarówno teraz, jaki i w nowej perspektywie, warto korzystać ze wsparcia eksperckiego. Dlaczego? Małemu przedsiębiorcy trudno będzie napisać samodzielnie wniosek. Przygotowując się, należy szczegółowo przeanalizować dostępne dokumenty w ramach naboru wniosków, gdyż to w nich znajdziemy niezbędne informacje czego oczekuje od nas organizator konkursu. Instytucje ogłaszające konkursy i przyznające środki udostępniają dokumentację już na 30 dni przed naborem wniosków, tak aby każdy z nas mógł określić swoje możliwości na zdobycie dofinansowania. Najlepiej przeanalizować je wraz osobą, która posiada duże doświadczenie w tym zakresie. Oczywiście bardzo często zdąża się tak, że firma ma pomysł i potrzebuje doradztwa z jakich źródeł może go sfinansować. Wówczas wyszukujemy dostępne źródła i ukierunkowujemy przedsiębiorcę, aby spełnił wymagania, jakie stawia konkurs. Należy pamiętać, aby nasze pomysły na rozwój niosły za sobą nowość produktów/usług, w ujęciu rynku regionalnego czy krajowego, bądź ich znaczące udoskonalenie, które będzie odznaczać się innowacyjnością na tle innych firm z rynku krajowego.

- Na czym ma polegać owa innowacyjność?

- Powinna odzwierciedlać się w nowych cechach, funkcjonalnościach czy parametrach planowanych do wdrożenia produktów, usług. Sporym wyzwaniem dla przedsiębiorców są projekty B+R, większość z nich nawet nie wie, że prowadzi takie prace ciągle udoskonalając proces produkcyjny

i wytwarzane wyroby, poszukując nowych rozwiązań, aby sprostać konkurencji i zapotrzebowaniu rynku.

Jeśli jest to projekt związany z budową infrastruktury, należy przygotować pełną dokumentację budowlaną wraz z wymaganymi pozwoleniami, gdyż będziemy o nie poproszeni na etapie oceny środowiskowej bądź przy podpisaniu umowy o dofinansowanie.

- Pozyskanie funduszy to tak naprawdę pierwszy krok. O czym muszą pamiętać przedsiębiorcy, którzy już realizują projekt?

- Przede wszystkim o przestrzeganiu zapisów umowy o dofinansowanie, jaką przedsiębiorca podpisał. Wydaje się kwestią oczywistą, ale często przy liczbie porad i dokumentów, z którymi przedsiębiorca musi się zapoznać, ten podstawowy dokument zostaje pominięty. Dokładne zapoznanie się z umową o dofinansowanie jest absolutnie konieczne przed rozpoczęciem realizacji projektu. Należy przede wszystkim zwrócić uwagę na zapisy dotyczące kwestii wydatkowania środków w oparciu o zasadę konkurencyjności. Obowiązkiem jest, aby wydatki były ponoszone w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny. Szczegółowe zasady zapisano w odpowiednich wytycznych, którymi należy się kierować realizując projekt. To o tyle ważne, że nie zastosowanie się do nich, może skutkować uznaniem poniesionych kosztów jako niekwalifikowane. Również ważne jest, aby pamiętać co zadeklarowaliśmy w naszych rezultatach. Jeśli jest to zwiększenie zatrudnienia, to należy monitorować jego stan tak aby osiągnąć zamierzoną wielkość. Po zakończeniu projektu musimy osiągnąć jego namacalne produkty, natomiast rezultaty muszą być osiągnięte w terminie 12 miesięcy od zakończenia projektu. Podkreślę raz jeszcze: wszystko mamy w umowie o dofinansowanie, więc warto się z nią zapoznać i określić nasze obowiązki. Pamiętajmy również, że projekty inwestycyjne, w których otrzymujemy dofinansowanie na inwestycje w infrastrukturę i środki trwałe, mają obowiązek zachowania trwałości. To znaczy, że firma musi funkcjonować na rynku 3 lata, nie może zmienić się struktura własności i nie może zmienić celów oraz rezultatów projektu.

- Jakie błędy najczęściej popełniają przedsiębiorcy?

- Składając wniosek o dofinansowanie musimy przeanalizować wszystkie elementy naszego biznes planu. Szczególną uwagę należy zwrócić na analizę ryzyka i zabezpieczenie środków na wkład własny. Ryzyka należy określić dla wszystkich aspektów: wymagań prawno-administracyjnych, technologicznych, technicznych, realizacji projektu według obranego harmonogramu i oczywiście finansowego. Pamiętajmy, że na środki finansowe musimy poczekać. Co prawda istnieje możliwość realizacji projektu w formie zaliczkowej, ale uzyskanie kolejnej wiąże się z rozliczeniem wcześniejszej i poświadczeniem poniesienia wydatków przez instytucje przyznającą wsparcie. Okres oczekiwania

niekiedy jest dość długi, musimy przeanalizować ryzyko nieotrzymania środków na czas, co zagraża płynnością realizacji projektu. Warto zadbać o możliwość otrzymania środków zewnętrznych bądź zagwarantować własne. Na etapie realizacji projektu, składając wnioski o płatność, przygotowujemy precyzyjnie wszystkie dokumenty, warto również skorzystać ze wsparcia ekspertów, którzy pomogą w rozliczaniu projektu.

- Dziękujemy.

**Rozmawiali:
Jarosław Libelt i Tomasz Molski**

Polska
Strefa Inwestycji

Kostrzyńsko-Słubicka
Specjalna Strefa Ekonomiczna

Invest
in the West
Kostrzyn-Słubice Special Economic Zone

PRZEDSIĘBIORCO

ZAMIERZASZ ROZBUDOWAĆ SWÓJ ZAKŁAD,
PLANUJESZ NOWĄ INWESTYCJĘ
NA TERENIE

GORZOWA WLKP.

Uzyskaj wsparcie dla swojej inwestycji.

Pomoc publiczna do **55%**
wartości planowanych wydatków inwestycyjnych.

Zapytaj nas o szczegóły: marketing@kssse.pl

W 2018 r. zmieniły się zasady funkcjonowania Specjalnych Stref Ekonomicznych. Ustawa o wspieraniu nowych inwestycji to możliwość wsparcia inwestycji na terenie całej Polski, zarówno na terenach prywatnych jak i publicznych.

Nowe rozwiązania wspierają przedsiębiorczość i wpływają na rozwój lokalny.

- wartość wsparcia zależna od wielkości przedsiębiorstwa, mały przedsiębiorca 55%, średni 45%, duży 35% wartości planowanych nakładów inwestycyjnych
- preferencyjne kryteria dla małych i średnich przedsiębiorców w powiatach o wysokiej stopie bezrobocia
- wsparcie na okres od 12 do 15 lat
- dodatkowe preferencje dla działalności B+R i BPO
- przejrzyste kryteria ilościowe i jakościowe

Tylko w ostatnich 12 miesiącach w obszarze oddziaływania Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej przedsiębiorcy uzyskali wsparcie przekraczające wartość **1,4 mld PLN**.

www.kssse.pl

Inwestujemy w rozwój

Wywiad z Edwardem i Adamem Skąleckimi, zarządem barlineckiej firmy ESTO.

- Choć ESTO to znany podmiot na rynku lubuskim, niemniej proszę przybliżyć wszystkim naszym czytelnikom profil działalności waszej firmy.

- Powstałiśmy w 1993 roku jako spółka cywilna, przekształcona w 2003 roku na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Nasza firma mieści się w Barlinku w dwóch lokalizacjach o powierzchni ok. 4500m². ESTO produkuje opakowania w bardzo szerokiej gamie rodzajów, od zwykłych prostych pudeł transportowych, przez kaszerowane z wysokiej jakości drukiem offsetowym, po gabaryty. Największe nasze pudło ma 2,8m x 1,8m, jest to połowa kartonu. Posiadamy nowoczesny park maszynowy z drukiem cyfrowym, programowe wspomaganie projektowania i obsługi klienta. Zakładem zarządza mój syn Adam Skąlecki, a ja staram się go wspierać. Tak więc w ESTO mamy doświadczenie i młodość w jednym.

- Jak szeroko rozumiana branża opakowań odnalazła się w czasach pandemii?

- Generalnie branża opakowań jest odporna na pandemię i rozwija się mocno rok do roku. Oczywiście pierwsze półrocze 2020 roku nie było łatwe dla naszej firmy. Z uwagi na zamknięcia poszczególnych sektorów gospodarki odnotowaliśmy spadek obrotów. Wymagało to od nas weryfikacji założonych wcześniej planów. Dokonałiśmy analizy tego z czym mamy do czynienia i podjęliśmy działania, żeby wrócić na odpowiednie tory. Trzeba również przyznać, że duży wpływ na odporność branży opakowań na pandemię miał związany z nią trend sprzedaży e-commerce. Sektor ten rozwija się oczywiście cały czas, ale pandemia mocno go przyspieszyła, a co za tym idzie, mocno wzrosło zapotrzebowanie na różnego rodzaju opakowania.

- Jakie działania antykryzysowe podjęto w ESTO w związku z pandemią Covid-19?

- Uznałiśmy, że bezpieczeństwo naszych pracowników jest dla nas najważniejsze. Podjęliśmy natychmiastowe kroki, które głównie dotyczyły bezpieczeństwa. Wdro-

żyliśmy więc szereg procedur związanych z wejściem na teren zakładu, zarówno pracowników naszej firmy, jak i osób zewnętrznych. Stale monitorujemy to wszystko, co dzieje się dookoła i podejmujemy na bieżąco odpowiednie działania. Najważniejsze, to nie wpadać w panikę i racjonalnie podchodzić do wyzwań jakie stawia nam dzisiejszy świat.

- Co zmieniło się w trendach związanych ze zleceniami waszych klientów w związku z pandemią?

- Na pewno branża e-commerce bardzo mocno zaznaczyła swoją obecność, jak już wspominałem wcześniej. A pandemia przyspieszyła ten trend, który chyba jest nieunikniony. Mam tu na myśli sposób zakupów towarów ze stacjonarnego, z którym dotychczas mieliśmy i mamy styczność, w internetowy, który rozwija się bardzo mocno i jest to trend wzrostowy. Już ponad 75% osób kupuje towary przez internet, nie wychodząc z domu. Widzimy, że paczkomaty powstają jak grzyby po deszczu, a będzie ich jeszcze więcej. Sprzedaż internetowa już na stałe zostanie w naszym życiu codziennym.

- Jakie perspektywy rysują się przed waszą branżą?

- Wzrost zamówień i dynamika rozwoju naszych klientów oraz branży opakowań pokazuje tylko jeden słuszny kierunek, który planujemy już od przeszło 2 lat. Chcemy mianowicie sprawnie wdrożyć rozbudowę firmy oraz automatyzację procesów produkcyjnych. Klient musi być zadowolony z jakości naszych produktów oraz z krótkie-

go terminu realizacji. Na tą chwilę obecna lokalizacja nie jest optymalna w realizacji, przy tak dużym natłoku zamówień. W przeciągu dwóch najbliższych lat będziemy już produkować opakowania w nowym zakładzie. Aktualnie trwa proces patentowy dotyczący wymyślonej przez nas technologii ukrytego znakowania opakowań chroniącego przed falsyfikacją. Złożyliśmy również do Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości wniosek na działania inwestycyjne, który dotyczy m.in. rozbudowy zakładu, automatyzacji oraz wprowadzenie nowych technologii. Jesteśmy na etapie dopinania źródeł finansowania i poszukiwania ewentualnych inwestorów.

- Życzymy więc powodzenia i wielu sukcesów.

Rozmawiał Tomasz Molski

Bogata oferta wsparcia dla firm

Wywiad z Hanną Nowicką, prezes Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Zielonej Górze.

- Pandemia odcisnęła swoje piętno na niemal każdym sektorze gospodarki. Nie inaczej jest w naszym regionie. Czy jako instytucja wspierająca przedsiębiorców odczuwacie zmiany w zakresie zainteresowania waszymi usługami i produktami finansowymi?

- Widzimy, że wielu przedsiębiorców czas przestoju postanowiło wykorzystać na modernizację lub zmianę profilu działalności. W związku z tym szukają korzystnych form finansowania. Taką możliwość daje im nasza *Pożyczka Inwestycyjna*, która w tej chwili ma oprocentowanie w wysokości 0,5% w skali roku. Drugą grupę zainteresowanych stanowią firmy, które w wyniku pandemii utraciły płynność finansową i szukają wsparcia na pokrycie bieżących kosztów. Takie podmioty mogą w ramach naszego Funduszu skorzystać z *Pożyczki Płynnościowej*, w ramach której można sfinansować m.in. wypłatę wynagrodzeń, opłaty do ZUS lub Urzędu Skarbowego czy zakup materiałów albo towarów. Od początku tego roku zainteresowanie tą formą pożyczki, niestety, stale rośnie. Nasi pożyczkobiorcy, którzy odczuwają czasowe problemy w funkcjonowaniu, mogą również korzystać z różnych form karencji, obniżenia rat czy „wakacji” kredytowych. Aktualnie największą grupę naszych klientów stanowią firmy z takich branż jak: gastronomia, turystyka, hotelarstwo, fitness oraz branża eventowa. Wywołany pandemią kryzys wyzwolił również pozytywne, w naszym odczuciu, zjawiska. Obserwujemy wśród klientów skokowy wzrost cyfryzacji. Pod tym względem, w ciągu kilku miesięcy zaszły zmiany, które normalnie zajęłyby kilka lat. Lubuski Fundusz Pożyczkowy wspierał również inicjatywy i projekty, mające na celu „przeniesienie” działalności klienta do Internetu.

- Niedawno rozpoczęliście realizację projektu skierowanego do młodych ludzi, którzy utracili pracę w wyniku pandemii COVID-19. Na czy polega to działanie?

- Nasz nowy projekt „Młodzi - aktywność, przedsiębiorczość, sukces!” jest skierowany do osób bezrobotnych, niezarejestrowanych w Urzędzie Pracy i biernych zawodowo, w wieku 18-29 lat, które utraciły zatrudnienie w ramach umowy o pracę czy też umowy cywilnoprawnej po 1 marca 2020 roku w wyniku pandemii COVID-19. Muszą być oczywiście mieszkańcami województwa lubuskiego. W ramach

projektu otrzymają kompleksowe wsparcie w zakresie zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Aby ich do tego przygotować zagwarantujemy im pakiet szkoleń dotyczący m.in. przepisów prawa podatkowego, zasad prowadzenia księgowości, marketingu, pozyskiwania źródeł finansowania oraz profesjonalnej obsługi klienta. Ponadto uczestnik projektu otrzyma wsparcie finansowe w formie

bezwrotnej dotacji w kwocie 23 050 złotych oraz wsparcie pomostowe w kwocie 2 600 złotych na miesiąc, przez okres pół roku od daty rozpoczęcia działalności gospodarczej. Szczegółowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu: 607 550 436.

- ARR S.A. posiada również bogatą ofertę wsparcia dla firm w ramach Lubuskiego Funduszu Pożyczkowego. Proszę przybliżyć jej zakres.

- Obecnie w ramach Lubuskiego Funduszu Pożyczkowego (LFP) przedsiębiorcy mogą skorzystać z kilku rodzajów pożyczek. I tak: **Pożyczka Inwestycyjna na rozwój działalności** – przeznaczona jest dla przedsiębiorców, którzy planują inwestycję na terenie województwa lubuskiego. Pożyczki tego rodzaju są udzielane w kwocie do 2 milionów złotych na okres maksymalnie do 10 lat. Została ona oprocentowana na warunkach preferencyjnych, czyli 0,5% w skali roku, a dla firm tworzących nowe miejsca pracy - 0,2% w skali roku. Oprócz oprocentowania, przedsiębiorca nie ponosi żadnych dodatkowych opłat. Środki mogą być wykorzystane na cele inwestycyjne, takie jak: zakup maszyn, urządzeń, specjalistycznych środków transportu, budowę lub na zatowarowanie oraz materiały i surowce do produkcji.

- A co z firmami, które utraciły płynność finansową na skutek pandemii COVID-19?

- Spodziewałam się takiego pytania, bo wiadomo, jaką mamy sytuację. Dużym zainteresowaniem cieszy się **Pożyczka Płynnościowa**, adresowana stricte do segmentu podmiotów, o które pan pyta. Środki z niej mogą być przeznaczone m.in. na wypłatę wynagrodzeń, zapłatę składek do ZUS, bieżące opłaty oraz zakup materiałów lub towarów. Wysokość wsparcia uzależniona jest od wielkości przedsiębiorstwa i wynosi od 100 do 500 tysięcy złotych w zależności od wielkości przedsiębiorstwa. Spłata takiej pożyczki musi nastąpić w okresie max. 4 lat. Co ważne, przez pierwszych 6 miesięcy można ubiegać się o karencję w spłacie kapitału, co na pewno pozwoli ograniczyć przedsiębiorcom koszty w pierwszym okresie.

Oprocentowanie stanowi jedyny koszt pożyczki, ale jest ustanawiane indywidualnie - w zależności od sytuacji danego przedsiębiorcy - z przedziału od 1,15% do 6,15% w skali roku.

Ponadto w naszej ofercie mamy **Pożyczkę dla przedsiębiorców planujących zakup nieruchomości**. Maksymalna jej wartość to 400 000 zł na 7 lat. Kosztem jest tylko oprocentowanie, które podobnie jak w przypadku Pożyczki Płynnościowej, jest ustalane indywidualnie z przedziału od 1,15% do 6,15%. Ostatni z naszych aktualnych produktów, to **Pożyczka na Innowacje**. Środki z niej można przeznaczyć na zakup analiz, opracowań, badań, ekspertyz, prototypów, innowacyjnych środków trwałych. Maksymalna kwota, o którą można się ubiegać to 200 000 zł, a okres spłaty - do 5 lat. Oprocentowanie jest indywidualnie wyznaczane w przedziale od 1,15% do 6,15% (podobnie, jak we wszystkich pozostałych pożyczkach – stanowi jedyny koszt). W przypadku tej pożyczki wymagany jest wkład własny przedsiębiorcy (min. 10%).

Na koniec warto wspomnieć, że warunki wspólne dla wszystkich produktów oferowanych przez Lubuski Fundusz Pożyczkowy to: oprocentowanie stałe w całym okresie spłaty, brak dodatkowych opłat i prowizji, możliwość uzyskania karencji. Wymagamy zabezpieczenia 100% wartości pożyczki wraz z odsetkami. Wszystkie informacje o naszych produktach znajdują się na stronie internetowej www.lfp.region.zgora.pl.

- Przedsiębiorcy z subregionu zielonogórskiego mogą również aplikować środki z Lubuskich Bonów Rozwojowych. Jak wyglądają aktualnie zasady ubiegania się o te środki i kto z nich może skorzystać?

- Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. jest Operatorem realizowanego aktualnie projektu „Lubuskie Bony Rozwojowe w subregionie zielonogórskim - II edycja”, w ramach którego Przedsiębiorcy mogą uzyskać dofinansowanie do usług szkoleniowych, doradczych i egzaminów opublikowanych. Wszystkie usługi, z których można skorzystać znajdują się w ogólnopolskiej Bazie Usług Rozwojowych nadzorowanej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości. Realizacja projektu

została zaplanowana na 3 lata. Obecnie jesteśmy na półmetku. W pierwszym roku realizacji projektu podpisaliśmy 247 umów wsparcia. Rozliczyliśmy 574 usługi rozwojowe dla 538 osób. W roku bieżącym po dwóch miesiącach naboru podpisaliśmy kolejnych 176 umów wsparcia na kwotę blisko 7 milionów złotych. Wniośkować o dofinansowanie mogą mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa z południowej części województwa lubuskiego - subregionu zielonogórskiego (powiaty: Zielona Góra, zielonogórski, świebodziński, krośnieński, wschowski, nowosolski, żarski i żagański) oraz ich pracownicy. Należy zaznaczyć, że Ci, którzy dotychczas skorzystali ze wsparcia, w ramach I edycji tego projektu, nie mogą ponownie ubiegać się o środki na szkolenia. Niemniej, o dofinansowanie może ubiegać się to samo przedsiębiorstwo, które uzyskało dofinansowanie w I edycji, ale tylko na usługi dla innych/nowych pracowników.

Maksymalna wysokość dofinansowania dla przedsiębiorstwa wynosi odpowiednio od 20 000 do 60 000 złotych, w zależności od statusu przedsiębiorstwa. Maksymalna wysokość dofinansowania dla jednego pracownika wynosi 10 000 złotych. Dzięki zastosowaniu systemu informatycznego PSF 2.0, procedura aplikacyjna odbywa się elektronicznie. To bardzo duże ułatwienie dla wszystkich, zwłaszcza w dobie pandemii. Pozwala to zminimalizować kontakt osobisty oraz koszty np. druku czy wysyłki dokumentów.

Aktualnie, z uwagi na przekroczenie rocznej alokacji środków, można składać formularze tylko na studia podyplomowe. Zachęcamy do śledzenia informacji na stronie projektu. Znajdą się tam informacje o ponownym uruchomieniu naboru, jeśli znajdą się oszczędności w ciągu roku.

Pragnę również nadmienić, że wszystkie dostępne projekty z naszej oferty są finansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach programów regionalnych i krajowych oraz budżetowych.

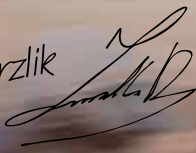
- Dziękuję.

Rozmawiał Jarosław Libelt

Biznes na wysokich obrotach!

**czyli szybki kredyt obrotowy
dla przedsiębiorców**

Polecam
Bartosz Zmarzlik

nawet do
200 000
złotych

Zapraszamy do naszych placówek:

Barlinek, ul. Strzelecka 2, tel. 95 222 33 10

Bierzwnik, ul. Kopernika 1, tel. 95 222 33 90

Bogdaniec, ul. Mickiewicza 30, tel. 95 222 33 20

Dębno, ul. Mickiewicza 45, tel. 95 222 33 50

Gorzów Wlkp., ul. Słowackiego 1 AB, tel. 95 222 34 20

Kłodawa, ul. Gorzowska 40, tel. 734 192 318

Kostrzyn n. O., ul. Kopernika 2, tel. 95 222 33 70

Krzyszczewo, ul. Gorzowska 7/7, tel. 95 222 33 30

Myślibórz, ul. Lipowa 8a, tel. 95 222 33 80

Pelczyce, ul. Rynek Bursztynowy 5, tel. 95 222 34 10

Słońsk, ul. Sikorskiego 7, tel. 95 222 33 40

Stargard, ul. Wyszyńskiego 20, tel. 91 307 11 60

Szczecin, al. Boh. Warszawy 31, tel. 91 307 11 50

Witnica, ul. Gorzowska 6, tel. 95 222 33 60

GBSBank

Dołącz do znajomych

Bank Polski

 www.gbsbank.pl

Grupa BPS

Zdalnie nikogo nie przewieziemy

Pandemia spowodowana wirusem COVID-19 wpływa na działalność wielu przedsiębiorców, nie inaczej jest w przypadku branży transportowej. Przewoźnicy świadczący usługi przewozu osób w Polsce obecnie w dużej mierze ograniczają albo wręcz zawieszają działalność. O sytuacji w branży rozmawiamy z Agnieszką Rackiewicz, właścicielką gorzowskiej firmy transportowej Aga Bus Travel.

- Pandemia trwa już ponad rok. Jak w tym trudnym dla całej gospodarki czasie odnajduje się szeroko rozumiana branża przewozów osobowych?

- Przede wszystkim należy zaznaczyć, że branża przewozów osobowych obejmuje swym zakresem bardzo szeroką gamę usług. Wynika to z tego, że każdy przewoźnik ma swoją specjalizację, czasem ma ich kilka. Jedni z nas realizują przewozy szkolne czy pracownicze. Inni specjalizują się w turystyce, a jeszcze inni obsługują linie międzynarodowe. Każda z tych działalności obwarowana jest różnego rodzaju licencjami, zezwoleniami, zaświadczeniami oraz oczywiście odpowiednimi kwalifikacjami kierowców i kadry zarządzającej.

- Co chce Pani przez to powiedzieć?

- Nie wszystkich przedsiębiorców z naszej branży pandemia „dotknęła” w tym samym czasie. Uwarunkowane to było kolejnymi etapami wprowadzanych obostrzeń, takich jak zamknięcia szkół, granic państw, hoteli, lotnisk itp. Krótko mówiąc, pracując dziś w branży transportowej trzeba być człowiekiem bardzo kreatywnym. Obostrzenia spowodowały znaczne skurczenie się samego rynku przewozów, więc przedsiębiorcy działający w naszej branży na nowo są zmuszeni szukać kawałka przysłowiowego tortu dla siebie. W najgorszej sytuacji są duże ogólnopolskie firmy, które skoncentrowane były na obsłudze klienta zagranicznego. Nie mniej nasz

polski rynek również jest obecnie nasycony. Powoduje to, dużą konkurencję. Nie wszyscy z nas są w stanie znaleźć tą część rynku dla siebie, a w niektórych przypadkach jest to wręcz niemożliwe.

- Czy możemy mówić o zmianach w trendach związanych ze zleceniami waszych klientów w związku z pandemią?

- W mojej ocenie w tym obszarze nic się nie zmieniło. Chyba, że mówimy o sytuacji przewoźników. Wielu z nas pozostaje po prostu bez zleceń i tym samym pracy. Trudno w tej sytuacji coś wymyślić, skoro hotele są zamknięte, a ludność zastraszana jest kolejną falą pandemii. Powiem, to może nieco przeciwnie, ale nowym trendem, który pojawił się w ostatnim czasie dla przewoźników jest po prostu... zmiana branży.

- Jakie w Pani ocenie rysują się perspektywy dla branży przewozów osobowych?

- Podstawowe pytanie brzmi: jak długo jeszcze będziemy jeszcze żyć w czasach pandemii. Każdy przewoźnik z niecierpliwością wyczekuje końca. Jeśli jednak będzie to trwało długo może okazać się, że szybciej doczekamy się zamknięcia firmy, a co za tym idzie zwolnień pracowników. Wielu z nas już dziś nie ma innej alternatywy, gdyż czas pandemii zabija nasz biznes. W najbliższej przyszłości z pewnością szykują się duże przejęcia firm oraz fala ogłoszeń o upadłości. Oczywiście nie dotyczy to wszystkich z nas. Najbardziej

narażeni są na tą sytuację przewoźnicy działający na rynku turystycznym, gdyż właśnie turystyka została najbardziej dotknięta skutkami pandemii.

- Czego możemy życzyć na przyszłość?

- Aby pandemia się jak najszybciej skończyła. Tylko to może uratować sytuację na rynku przewozów osobowych. W przeciwieństwie do wielu branż, które przeniosły swoją działalność do Internetu, my zdalnie nikogo niestety nie przewieziemy. Dlatego też wyczekujemy momentu, aby móc wznowić swoją działalność.

- Dziękuję.

Rozmawiał Tomasz Molcki

Lubuskie Bony Szkoleniowe

WWW.BONY.ZIPH.PL

ZACHODNIA IZBA
PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA

66-400 Gorzów Wielkopolski,
ul. Kazimierza Wielkiego 1
NIP 599 286 26 34, Regon 211293154

Biuro czynne
od poniedziałku do piątku
w godzinach 7.30-15.30.

Sekretariat

T: +48 95 739 03 11
M: +48 535 111 225
E: sekretariat@ziph.pl

Dział Kadr i Księgowości

T: +48 535 111 219
E: a.kuzian@ziph.pl

Dział Marketingu

T: +48 696 007 665
E: t.molski@ziph.pl

Dział szkoleń

T: +48 730 125 820
M: e.wulbach@ziph.pl

Dział edukacji zawodowej

T: +48 502 700 527
E: a.beszczynska@ziph.pl

Praktyki i staże

T: +48 509 815 993
E: igor@ziph.pl

Dział ubezpieczeń

T: +48 535 111 217
E: a.elzanowska@ziph.pl

Dział projektów unijnych

T: +48 95 739 03 11
E: k.sz wajkowska@ziph.pl

Dział legalizacji dokumentów

T: +48 576 550 350
E: m.mlynarczyk@ziph.pl

Bony na innowacje

T: +48 576 850 300
E: a.wesolowska@ziph.pl

Lubuskie Bony Szkoleniowe

INFOLINIA: +48 732 732 650

Lubuskie Bony Wsparcia

INFOLINIA: +48 534 052 819

Oddział w Zielonej Górze

ul. Bohaterów Westerplatte 23
65-078 Zielona Góra
T: +48 533 779 421
E: biurozgora@ziph.pl

Oddział ZIPH w Żaganiu

ul. Jana Pawła II 15
68-100 Żagań
T: +48 537 544 808.
E: biurozagan@ziph.pl

Strona [www: ziph.pl](http://www.ziph.pl)

Sytuacja gospodarcza w branżach

Jaka była wydajność produkcji w poszczególnych branżach? Jakie sektory odnotowały najwyższe zatrudnienie i płace? Zapraszamy do zapoznania się z opracowaniem Krajowej Izby Gospodarczej dotyczącej sytuacji w poszczególnych branżach w styczniu 2021 roku.

W przemyśle, sprzedaż okazała się o 0,9% wyższa niż przed rokiem, ale niższa od oczekiwań rynkowych. Słabsze od prognoz okazały się również styczniowe wyniki budownictwa. Produkcja budowlano-montażowa spadła o 10,0% w stosunku do stycznia ubiegłego roku. Branże związane z handlem i usługami wciąż borykają się ze skutkami zamknięcia gospodarki, a kolejna fala pandemii i związane z nią obostrzenia dodatkowo mogą pogorszyć trudną sytuację.

Zatrudnienie i płace

W styczniu zatrudnienie okazało się o 0,24% niższe niż przed miesiącem. W porównaniu do stanu sprzed roku zatrudnienie było niższe o 2,0%. Mimo ogólnego spadku zatrudnienia w ujęciu rocznym, w części branż zanotowano wzrosty. Dotyczy to m.in.: gospodarki odpadami i odzysku surowców (wzrost o 3,4%), produkcji wyrobów tytoniowych (wzrost o 3,0%), informacji i komunikacji (wzrost o 2,4%). Z kolei największe spadki zatrudnienia w stosunku do stycznia ubiegłego roku zanotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (spadek o 17,2%), produkcji skór i wyrobów skórzanych (spadek o 16,3%) oraz produkcji odzieży (spadek o 14,1%).

W styczniu 2021 w sektorze przedsiębiorstw przeciętne wynagrodzenie wyniosło 5 537 PLN i było wyższe niż w analogicznym okresie roku ubiegłego o 4,8%. Płace w poszczególnych branżach są zróżnicowane. W styczniu najwyższe zanotowano w branżach: informacja i komunikacja (9 658 PLN), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (8 432 PLN). Najniższe płace w styczniu otrzymywali pracownicy zatrudnieni w produkcji odzieży (3 469 PLN). Najwyższy wzrost płac w porównaniu do stycznia ubiegłego roku zanotowano w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (wzrost o 8,3%). Na drugim końcu zestawie-

nia znalazła się produkcja wyrobów tytoniowych, gdzie płaca w stosunku rocznym spadła o 4,0%.

Produkcja i wydajność

W styczniu 2021 produkcja sprzedana przemysłu okazała się o 5,1% niższa niż w grudniu i jednocześnie o 0,9% wyższa niż przed rokiem. Dane te są niższe od prognoz rynkowych. Dodatni wynik w ujęciu rocznym to zasługa m.in. bardzo dobrych wyników sprzedaży m.in. w branży produkcji urządzeń elektrycznych (wzrost o 31,3%) i gospodarki odpadami i odzysku surowców (wzrost o 12,5%). Więcej niż przed rokiem sprzedała również branża produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (wzrost o 8,6%) oraz produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (wzrost o 5,9%). Niestety w części branż sprzedaż mocno spadła w porównaniu z wynikami z ubiegłego roku. Najmocniejsze spadki zaliczyły m.in.: produkcja skór i wyrobów skórzanych (spadek o 27,6%), produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (spadek o 20,4%), budowa budynków (spadek o 14,4%).

Jeśli chodzi o wydajność w przemyśle, najlepsze wyniki w styczniu zanotowała branża produkcji urządzeń elektrycznych (wzrost o 32,1%). Wzrost zaobserwowano również m.in. w produkcji metali (o 10,9%), wydobywaniu węgla kamiennego i brunatnego (o 10,0%) i produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 9,5%).

Należy podkreślić, że podobnie jak w innych statystykach, dane styczniowe ze względu na swoją specyfikę nie powinny być podstawą do formułowania długofalowych prognoz dotyczących sprzedaży, zatrudnienia czy płac w poszczególnych branżach na przestrzeni całego roku. Dodatkowo, niepewność związana z pandemią i ewentualnym wprowadzaniem kolejnych ograniczeń dla branż i poszczególnych województw powoduje, że jakiegokolwiek prognozy są obciążone dużym ryzykiem błędu.

DO STAŻU GOTOWI START!

PŁATNE STAŻE ZAWODOWE WAKACJE 2021

150
GODZIN
STAŻU

1500
ZŁOTYCH
STYPENDIUM

20
DNI
ROBOCZYCH

**Chcesz przyjąć ucznia na staż?
Zadzwoń: +48 509-815-993**

Indywidualnie

Grupowo

unum®

Mądre ubezpieczenia na życie